

REZOLUCIJA
o sindikalnom pristupu reformama (48/18)

SABOR
NEZAVISNOG SINDIKATA ZNANOSTI I VISOKOG OBRAZOVANJA
na zasjedanju 21. travnja 2018.

PRIMJEĆUJE kako je točna konstatacija u javnom prostoru da se reforme u Hrvatskoj ne provode ili se provode sporo. Netočna je konstatacija iz neoliberalnih izvora da je izostanak reformi uzrok hrvatskih nevolja. Potrebne reforme nisu bile provedene ni prije 2008. godine pa je gospodarski rast tada bio visok.

UKAZUJE da su višegodišnji pad proizvodnje i gubitak dva godišnja BDP-a, pad na dno ljestvice europskih zemalja i s tim povezan rast nezaposlenosti, drastično rušenje cijene rada i masovno iseljavanje posljedice dviju kriza: globalne financijske (do kraja 2010.) i krize eurozone kao našeg okruženja (do kraja 2015.) te pogrešnog odgovora hrvatskih vlada na te ekonomske šokove.

KONSTATIRA da taj pad ne bi bio tako strmoglav da su reforme bile provedene, ali tsunami koji je uslijedio ipak ne bismo izbjegli. Plima i oseka našega okruženja su glavni uzroci podizanja i spuštanja broda koji se zove gospodarstvo Republike Hrvatske. Sada kada se naš brod podigao na plimi našega okruženja, kapetani na njemu viču da je to njihova zasluga. Međutim, reforme koje kapetani nisu proveli su reforme pravosuđa, javnih poduzeća, načina poslovanja, državne i javne uprave, obrazovanja i znanosti, lokalne uprave i samouprave, zdravstvenog sustava.

ISTIČE da sindikati u nizu reformi koje se ne provode nisu bili niti pozvani sudjelovati, a tamo gdje jesu, zdušno su ih zagovarali pa i do organiziranja najvećih demonstracija u zemlji zbog blokade obrazovne reforme. Međutim, reforme koje smanjuju radna prava a da za to nema prave potrebe, niti postoje analitičke procjene učinaka nisu reforme. Takvim „reformama“ u korist parcijalnih i dobrostojećih dijelova društva sindikati će se suprotstavljati.

RAZLIKUJE reforme u korist građana od racionalizacije troškova u korist poduzetnika. Kada poduzetnički krugovi, vladini dužnosnici i njihovi neoliberalni zagovornici govore o reformama, misle na smanjenje poreza i troškova poslovanja, što je doista počesto i potrebno, no to nisu reforme.

PODSJEĆA da prave reforme povećavaju efikasnost javnih servisa, i tek se na taj način indirektno smanjuju i troškovi poslovanja, ali takve reforme su dugotrajne i rijetko kada donose brze učinke - upravo suprotno od onoga što poduzetnički krugovi očekuju. Dakle, reforme ne mogu ukloniti trenutni problem iseljavanja i nedostatka radne snage. To mogu druge izvanredne politike, kojih nema. Prave reforme poboljšavaju život većini stanovništva (manjini je već poboljšana) i korisne su cijelom društvu. Primjerice, ozbiljna reforma zdravstva znači smanjiti liste čekanja, dok poduzetnike ona interesira samo kao smanjenje troškova. Prave reforme najčešće povećavaju troškove u kratkom roku da bi povećale efikasnost u dugom roku.

NAGLAŠAVA da bi hrvatska politika htjela reforme bez troškova za njihovu implementaciju. Njih je provodila i provodi nasumično. Reforme moraju biti pažljivo tempirane i dozirane, planirane i povezane, poredane u pravilnom redoslijedu i uz potporu većine. Reforme moraju biti dobro raspravljene u javnosti, kako bi građani vidjeli koristi u njima. Da bi to država mogla, mora imati povjerenje svojih građana. U tome leži najveći problem.

ZAKLJUČUJE da je kočničar reformi hrvatska politika, u ortačkom zagrljaju s partikularnim i klijentelističkim skupinama. Građanima, gospodarstvu i samoj državi prave su reforme u interesu i zato će ih sindikati i dalje zagovarati.

Za Sabor Sindikata
prof. dr. sc. Igor **Radeka**, predsjednik